

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego
w Częstochowie, w dzielnicach Wyczerpy - Aniołów i Północ,
w rejonie Alei Wojska Polskiego oraz ulic: Meliorantów i Połanieckiej.**

SPIS TREŚCI:

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu. _____	2
2. Powiązania z innymi dokumentami. _____	2
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy. _____	2
4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu. _____	3
5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu. _____	4
5.1. ogólna charakterystyka. _____	4
5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze. _____	6
5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe. _____	9
5.4. Powietrze. _____	13
5.5. Hałas. _____	13
5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne. _____	16
5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony. _____	16
6. Ocena stanu środowiska. _____	17
7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. _____	17
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. _____	18
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, _____	18
9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy. _____	18
9.2. Poziom regionalny. _____	20
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska. _____	21
10.1. Różnorodność biologiczna. _____	24
10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi. _____	24
10.3. Woda. _____	25
10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne. _____	25
10.5. Powierzchnia ziemi i gleby. _____	25
10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz. _____	26
11. Oddziaływania skumulowane. _____	26
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. _____	26
13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie. _____	29
14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko. _____	29
15. Wnioski końcowe. _____	29
16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym. _____	31
17. Wykorzystane materiały: _____	34

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu.

Istotą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej planem, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest określenie zasad zagospodarowania dla terenów, w oparciu o potrzeby z zakresu:

- ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrony środowiska kulturowego,
- ochrony dóbr materialnych,
- racjonalnego kształtowania przestrzeni publicznych,
- rozwoju społeczno-gospodarczego.

Podjęcie prac nad planem miejscowym wynika z potrzeb rozwojowych miasta, w oparciu o nowe możliwości przemian w zurbanizowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Wśród potrzeb rozwojowych, o których mowa powyżej, szczególne znaczenie ma przebudowa i modernizacja układu komunikacji kołowej i pieszej. Z uwagi na potencjał gospodarczy tych terenów, wynikający z położenia względem ukształtowanej i projektowanej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, zaistniała konieczność ustalenia warunków dla realizacji nowych inwestycji w oparciu o spójne zasady zagospodarowania.

W obecnym stanie zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowy obszar zajmują w większości tereny rolnicze (otwarte). Zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową zagrodową stanowiące w przeszłości wieś Rząsawa, włączoną w granice administracyjne miasta, występują w części północno-zachodniej, w rejonie ulic: Połanieckiej i Meliorantów. Na obszarze analizy znajdują się również nieliczne obiekty produkcyjne i magazynowe. Istotnym uwarunkowaniem jest droga krajowa nr 1 oraz będąca w realizacji autostrada A1, której ukończenie będzie miało szczególny wpływ na predyspozycje i dalsze kierunki rozwoju terenów w najbliższym otoczeniu. Nie mniej ważna jest bliskość lotniska „Rudniki”, ponieważ w pewnym stopniu warunkuje sposób zagospodarowania obszaru objętego planem.

Opisane wyżej zagospodarowanie obszaru zostało w planie uwzględnione, przy jednoczesnym dopuszczeniu możliwości przemian i uzupełnień obecnej struktury funkcjonalno-przestrzennej, na zasadach harmonijnego dostosowania funkcji oraz przy uwzględnieniu uwarunkowań lokalnych.

W najbliższym sąsiedztwie znajdują się m.in.:

- tereny otwarte (rolnicze),
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny produkcyjno-usługowe,
- tereny kolejowe,

2. Powiązania z innymi dokumentami.

Stosownie do art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu planów miejscowych, wiążące są dla organów gminy ustalenia studium. Natomiast przy sporządzaniu studium uwzględnia się zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania województwa, strategii rozwoju gminy, opracowaniu ekofizjograficznym itp.

Projekt, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest bezpośrednio powiązany z dokumentem planu zagospodarowania województwa śląskiego.

Powiązania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w bardziej odległych relacjach dotyczą wielu aktów prawnych oraz dokumentów strategiczno-planistycznych, obowiązujących zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym.

Na obszarze opracowania brak jest obowiązującego planu miejscowego.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność. W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych - nawet jeżeli występują poza obszarem planu lecz są z nim w pewnym sensie powiązane. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące i archiwalne plany zagospodarowania a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku

projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub zapisanego w obowiązującym prawie miejscowym, rozpoznano skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których rodzaj i znaczenie będzie oceniane w niniejszej prognozie.

4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu.

Monitoring skutków środowiskowych realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może się odbywać w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych badań prowadzonych przez organy administracji oraz podmioty gospodarcze - jeżeli odnoszą się do obszaru objętego planem.

Dla poszczególnych elementów środowiska zaproponowano poniższy zakres i metody analizy:

Element środowiska	Metoda	Częstotliwość
Klimat akustyczny.	Sugeruje się analizować hałas w oparciu o mapę akustyczną oraz pomiary hałasu sprawdzające skuteczność zabezpieczeń akustycznych.	Co 5 lat.
Powierzchnia biologicznie czynna.	Analiza ortofotomap i zdjęć satelitarnych. Zaleca się również prowadzić monitoring z wykorzystaniem danych przestrzennych: ewidencja gruntów i budynków, krawędzie ulic zawartych w Systemie Informacji Przestrzennej.	Co 5 lat.
Powietrze (stan zanieczyszczeń).	Analiza wyników uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, monitoring prowadzony przez gminę oraz podmioty gospodarcze, analiza wyników kontroli podmiotów gospodarczych (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska), kontrola systemów grzewczych. Szczególnie istotny dla obszaru opracowania będzie wskaźnik stężenia pyłu PM10.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
Wody powierzchniowe i podziemne (stan zanieczyszczeń).	Analiza monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
W celu uniknięcia powtarzania monitoringu, zaleca się skorzystanie z już istniejących systemów monitoringu. Powyższe dane oraz raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być gromadzone i przetwarzane w Urzędzie Miejskim w Częstochowie.		

Ponadto na obszarze opracowania, również należy przeprowadzać:

- monitoring systemów unieszkodliwiania ścieków - raz w roku,
- kontrolę podczyszczania wód opadowych - raz w roku,
- ciągła kontrola systemu gospodarki odpadami,

Skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska i organów administracji. Bardzo ważny jest również udział społeczeństwa, nie tylko w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ale także wobec przypadków naruszenia zasad ochrony środowiska określonych w planie. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być również przeprowadzane przez organy administracji samorządowej. Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się po jego uchwaleniu w miarę wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią.

5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu.**5.1. ogólna charakterystyka.**

Położenie miasta	<p>Miasto położone jest w północnej części województwa śląskiego. Graniczy z gminami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blachownia - Konopiska - Poczesna, - Olsztyn, - Mstów, - Rędziny, - Mykanów, - Kłobuck, - Wręczyca Wielka. <p>Częstochowa leży na styku trzech mezoregionów geograficznych – Wyżyny Częstochowskiej, zwanej potocznie Jurą, Obniżenia Górnej Warty oraz Wyżyny Wieluńskiej. Mezoregiony te należą do wspólnej podprovincji – Wyżyny Śląsko-Krakowskiej.</p>
Położenie obszaru opracowania względem miasta	Północna część, przy granicach administracyjnych miasta
Powierzchnia	około 443 ha
Poziom terenu	w granicach 238-264 m.n.p.m.
Ukształtowanie terenu	Nieznacznie pofałdowane, miejscami pagórkowate, z punktowymi zmianami antropogenicznymi, obniżające się w kierunku północnym.
Stan użytkowania i zagospodarowania	<p>W obszarze planu występują przede wszystkim tereny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny rolnicze, • zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z usługami lokalnymi, • tereny zabudowy zagrodowej oraz obsługi produkcji rolnej, • zabudowy produkcyjnej, usługowej, składy, magazyny, • tereny dróg publicznych.
Najbliższe otoczenie	<p>W najbliższym sąsiedztwie znajdują się m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tereny rolnicze, • tereny produkcyjne, • tereny produkcyjno-usługowe, • tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, • tereny kolejowe, • lotnisko "Rudniki".
Dostępność układu komunikacyjnego	<p>Obecnie: drogi gminne oraz droga krajowa - DK1 (Al. Wojska Polskiego). Perspektywicznie: autostrada A1 – w realizacji.</p>

Rys.: zdjęcie lotnicze - teren objęty planem wraz z najbliższym otoczeniem.

5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze.

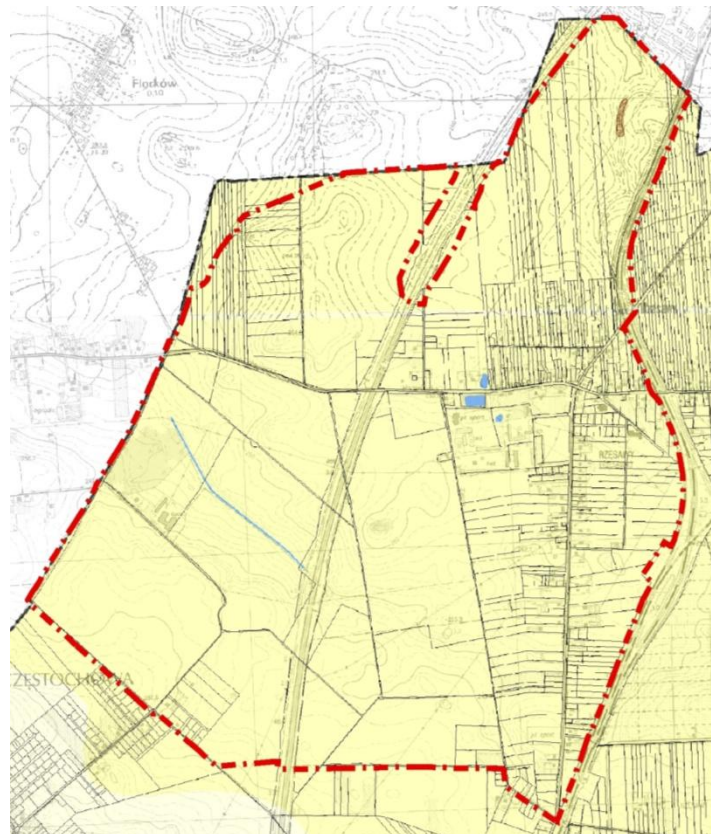
5.2.1. Budowa geologiczna.

Terytorium miasta wchodzi w skład monokliny śląsko-krakowskiej, znajduje się na jej południowo-wschodnim krańcu, w pobliżu granicy z niecką nidziańską. Obszar miasta jest zróżnicowany geologicznie, wierzchnia część to osady polodowcowe: żwiry, piaski, gliny, zaś głębsza to wapień z okresu górnej jury.

Jurę górną reprezentują skały węglanowe oksfordu. Starsze ogniwo budują wapień scyfiowe z przeławieniami margli - warstwy przedziszowskie.

Dolinę holoceniową Warty budują dwa piaszczyste poziomy terasowe. W obrębie dolin dopływów tej rzeki, piaszczysta jest wyższa (1,5 - 2,5 m nad poziom cieków) terasa, natomiast dno doliny pokrywają namuły.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, obszar objęty planem jest położony w większości na tzw. utworach piaszczystych, średnio zagęszczonych, dlatego występują tu stosunkowo dobre warunki geologiczne dla lokalizacji zabudowy. Zwierciadło wody osiąga przeważnie poziom około 5 m p.p.t. lub niższy.

ZESPOŁY GRUNTÓW. OCENA WARUNKÓW GEOLOGICZNO - INŻYNIERSKICH
POSADOWIENIA OBIEKTÓW NA GŁĘBOKOŚCI 2,0 - 2,5 M P.P.T.

- UTWORY PIASZCZYSTO - ŻWIROWE, ŚREDNIOZAGĘSZCZONE; ZWIERCIADŁO WODY PON. 10 M P.P.T.; WARUNKI POSADOWIENIA BARDZO DOBRE
- UTWORY PIASZCZYSTE ŚREDNIOZAGĘSZCZONE I SPOISTE PÓŁZWARTY I TWARDOPLASTYCZNE; ZWIERCIADŁO WODY PON. 5 M P.P.T.; WARUNKI POSADOWIENIA DOBRE I ŚREDNIE

5.2.1. Warunki hydrogeologiczne.

Obszar miasta znajduje się w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- GZWP nr 325 - Częstochowa Zachód,
- GZWP nr 326 – Częstochowa Wschód,
- GZWP nr 327 – Lubliniec – Myszków (obejmujący południowe krańce miasta wg najnowszych danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej)

Obszar opracowania w całości znajduje się w granicach GZWP nr 326 – Częstochowa Wschód, obejmujący utwory uszczelinione i miejscami skrasowiaste wapień jury górnej. Zbiornik zawiera generalnie wody dobrej jakości (klasy Ib). Na terenie miasta wody zbiornika są zanieczyszczone. Głównymi źródłami zanieczyszczeń są: Huta Częstochowa (sprawca zanieczyszczenia ujęć w Mirowie fenolem i amoniakiem), oczyszczalnia ścieków w Mirowie oraz Warta, z której wody złej jakości infiltrują w podłoże, ulice i place oraz lokalne miejsca składowania odpadów. Spośród tych ostatnich szczególne zagrożenie stwarza nieczynne składowisko odpadów przemysłu chemicznego w Aniołowie, zawierające wymywalne związki chromu.

Ponieważ dopływ wód podziemnych odbywa się w kierunku północnym, w ujęciach zlokalizowanych w rejonie Osiedla Tysiąclecia notowane jest znaczące zanieczyszczenie wód. Zasięg oddziaływania składowiska w Aniołowie wykracza poza północną granicę miasta. Dane monitoringu państwowego wskazują na lokalne, duże stężenia zanieczyszczeń wód.

5.2.2. Warunki hydrograficzne.

Częstochowa leży w całości w dorzeczu górnej Warty, która wraz z dopływem - rz. Stradomką, stanowią najważniejsze elementy wód powierzchniowych płynących w mieście. W samym obszarze planu brak jest wód powierzchniowych, natomiast występują miejsca naturalnego spływu wód, wynikające z ukształtowania terenu. Obniżenia w rejonach rowów okresowego spływu wód charakteryzują się specyficzną roślinnością – niską i wysoką, tworzącą wraz z rowami naturalny zespół przyrodniczy. Z uwagi na specyfikę planu oraz przy założeniu, że cieki okresowe wraz z ich obudową biologiczną nie ulegną antropopresji, należy uznać, że prawdopodobieństwo wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe jest umiarkowane. Brak jest też zagrożeń powodzią lub lokalnymi podtopieniami.

5.2.3. Warunki glebowo-rolnicze.

W zagospodarowanej części obszaru planu, a także na obszarach silnie eksploatowanych rolniczo brak jest naturalnej pokrywy glebowej. Została ona przekształcona w wyniku gospodarki rolnej i urbanizacji, aczkolwiek w miejscach ekstensywnie zurbanizowanych i rolniczych przekształcenie antropogeniczne jest umiarkowane. Zniszczenie pokrywy glebowo - roślinnej w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi stanowi radykalną i trwałą formę degradacji struktury ekologicznej. Głównymi przyczynami degradacji gleb są przekształcenia powierzchni ziemi oraz degradacja pochodzenia przemysłowego i komunikacyjnego. Zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne przedostają się do gleby przez powietrze lub za pośrednictwem wody. Zanieczyszczenie gleb jest również wynikiem emisji pyłów, pochodzących ze spalania paliw energetycznych w celu ogrzewania budynków, a także wynikające z nowoczesnej agrotechniki. Oprócz technicznego zaburzenia szaty roślinnej i gleby, powierzchnie zabudowane są źródłem różnorodnych uciążliwości na przyległych terenach i przyczyną zaburzenia ich struktury ekologicznej.

Skażenia gleb wywołane przez ruch drogowy mogą występować w większym natężeniu wokół głównych szlaków komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, jednakże nie są to zanieczyszczenia o natężeniu mogącym wywołać znaczącą degradację powierzchni ziemi, czy też znaczące zagrożenia dla zdrowotności organizmów.

5.2.4. Warunki przyrodnicze.

Flora

Według danych statystycznych, w Częstochowie w 2012 r. różnego rodzaju tereny zieleni (łącznie z lasami komunalnymi) zajmowały ponad 700 ha, w tym ponad 480 ha stanowiły tereny parków, zieleńców i zieleni osiedlowej, w części (251 ha) znajdujące się gestii samorządu. W porównaniu z 2003 r. nastąpił niewielki wzrost powierzchni terenów zieleni - o kilka hektarów wzrosła powierzchnia parków spacerowo - wypoczynkowych (ze 145,5 ha w 2003 r. do 148,3 ha w 2012 r.) i zieleńców (z 30,8 ha do 40,6 ha). Ponadto, znacząco zwiększyła się powierzchnia zieleni osiedlowej (240 ha - 294 ha), zieleni ulicznej (110 ha - 135 ha) oraz lasów gminnych (wzrost z 18 ha w 2003 r. do 32 ha w 2012 r.).

Obszar opracowania znajduje się w północnej przygranicznej części miasta. Są to rejony różnorodne – mniej lub bardziej przekształcone w wyniku działań człowieka. Niektóre z tych przekształceń są umiarkowane i wynikają głównie z prowadzonej gospodarki rolnej. Większe przekształcenia mają podłoże infrastrukturalne i inwestycyjne - o kierunkach: mieszkaniowym, usługowym i produkcyjnym.

Najbardziej pospolitymi zbiorowiskami na terenie badanej gminy są zespoły roślinne użytków rolnych, zarówno upraw zbożowych jak i okopowych. Dominującymi zbiorowiskami upraw polnych są pospolite uprawy zbożowe. Użytki zielone w postaci łąk i pastwisk również zagospodarowane są intensywnie i pozbawione istotnych walorów przyrodniczych. Ich skład florystyczny jest ubogi i wykazujący cechy degeneracji fitocenoz. Zespoły dobrze wykształcone, interesujące mnogością barw chabrów, maków czy wyk znikają na analizowanym obszarze.

Nieliczne zbiorowiska roślin wodnych wykształcają się jedynie w niewielkich stawach i rowach. Zbiorowiska szuwarowe występują punktowo w niewielkich lokalnych obniżeniach terenu.

Fragmety muraw kserotermicznych są rzadkie na terenie opracowania i zajmują stanowiska marginalne, w szczególności na niewielkich fragmentach otwartych terenów, we wschodniej części obszaru opracowania. Udział łąk w ogólnej strukturze użytkowania gruntów jest niewielki i nie dominuje w krajobrazie.

Jedynie zbiorowisko leśne znajduje się w środkowo-zachodniej części obszaru opracowania, w rejonie ul. Brata Alberta i ul. Klonowicza. Jest to teren o powierzchni około 0,5 ha, porośnięty roślinnością leśną – las mieszany z wyraźną dominacją sosny i brzozy. Ponadto na obszarze opracowania spotyka się zadrzewienia śródpolne oraz zadrzewienia wokół rowów okresowego spływu wód.

Dużą część obszarów zieleni stanowi zieleń urządzona prywatna (głównie we wschodniej części), której skład gatunkowy jest zróżnicowany ale trudny do określenia. Brak jest zespołów o specyficznych walorach i szczególnie podwyższonej bioróżnorodności. Skład gatunkowy zadrzewień na tym fragmencie obszaru, to przeważnie: brzoza brodawkowata, robinia biała, jarząb pospolity, jeżyna. Natomiast trudno jest zweryfikować pod względem składu gatunkowego zieleń urządzoną w zespołach zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej.

W ocenie ogólnej obszar planu charakteryzuje się niewielką wartością ekologiczną, za wyjątkiem niewielkich fragmentów jak chociażby skwer zieleni przy zbiegu ulic Meliorantów i Połanieckiej. Po dokonaniu analizy obszaru opracowania ze względu na rodzaj roślinności rzeczywistej okazało się, że roślinność zróżnicowana gatunkowo występuje w zespołach towarzyszących terenom zainwestowanym, głównie jako zieleń urządzona. Natomiast na obszarach niezainwestowanych, poza gruntami rolnymi, dominuje roślinność półnaturalna, spontaniczna i ruderalna, charakteryzująca się przeciętną wartością ekologiczną.

Fauna

Fauna występująca na części zainwestowanej przedmiotowego terenu, to najczęściej pospolite gatunki żerujące na terenach zurbanizowanych, gdzie bardzo często elementy konstrukcyjne lub architektoniczne wysokich budynków są „adaptowane” jako siedliska. Najczęściej widuje się ptaki, które korzystają z pokarmu naturalnego (nasiona drzew, krzewów i roślin zielnych, owady, gryzonie) lub są dokarmiane, celowo lub przypadkowo, przez ludzi. Można tu wymienić kilka typowych gatunków, tj. modraszka, wróbel, jeżyk, jaskółka, gołąb miejski, kawka, pustułka.

Ponadto należy wymienić różne gatunki zwierząt lądowych. Są to na ogół niewielkie ssaki tj. krety, jeże, ryjówki oraz kilka gatunków gryzoni. W ostatnich latach na terenach zurbanizowanych można zaobserwować częste występowanie zwierząt dla których bliskość intensywnych zbiorowisk ludzkich wiąże się z szeroką dostępnością pożywienia.

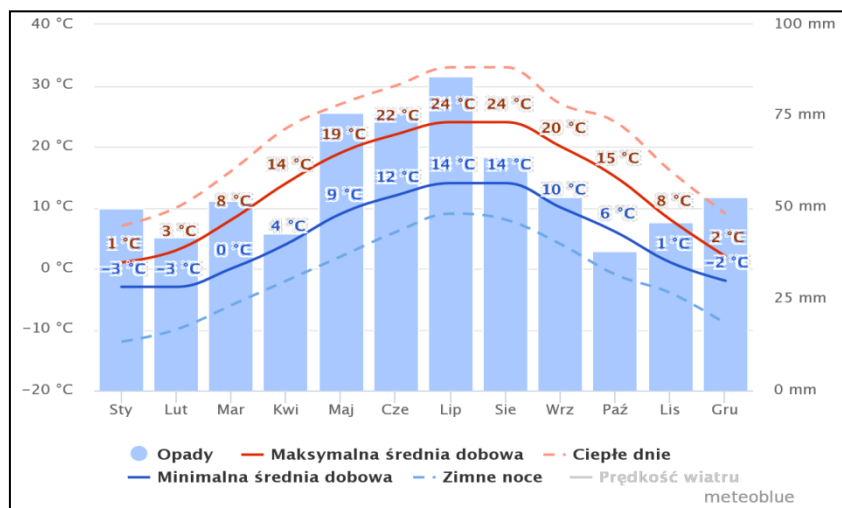
Fauna występująca na typowo rolniczej części przedmiotowego obszaru, to najczęściej pospolite gatunki, tj. krety, jeże, ryjówki oraz kilka gatunków gryzoni. Liczebność przedstawicieli poszczególnych gatunków nie jest jednak znacząca w porównaniu do terenów lasów i zadrzewień. Ptaki wykorzystują ten teren raczej w celu zyskania pożywienia lub krótkiego odpoczynku niż w celach lęgowych.

Nieco większe bogactwo fauny można zaobserwować na terenach zieleni urządzonej, w zadrzewieniach śródpolnych, w otoczeniu zbiorowisk ludzkich oraz w wilgotnych obniżeniach terenu - gdzie skład gatunkowy fauny może być wyraźnie odmienny od reszty obszaru. Występują tu pospolite gatunki płazów, gadów i ptaków wodno-błotnych. Liczebność przedstawicieli poszczególnych gatunków nie jest jednak znacząca w porównaniu do terenów wód płynących regularnie. Ze względu na bliskość terenów zurbanizowanych i zabiegi agrotechniczne na gruntach rolnych, ptaki wykorzystują ten teren raczej w celu zyskania pożywienia lub krótkiego odpoczynku niż w celach lęgowych.

5.2.5. Warunki klimatyczne.

Częstochowa leży w strefie klimatu umiarkowanego. Średnio na dobę przypadają 4 godziny z bezpośrednim promieniowaniem słonecznym. W przebiegu rocznym największe usłonecznienie obserwuje się w czerwcu, ze względu na największą długość dnia.

W Częstochowie niewiele jest dni bezwietrznych. Okresy ciszy w skali roku stanowią średnio 9,2%. Przeważają tu wiatry zachodnie – 18% i południowo-zachodnie – 18,2%. Jednocześnie osiągają one z tych kierunków największe prędkości – 2,2 m/s. Najrzadziej występują wiatry północne – 7,7% i północno-wschodnie – 7,4%. Poniższy wykres zawiera dane na temat średnich temperatur dla poszczególnych miesięcy.

W obszarze opracowania nie występują specyficzne warunki mikroklimatyczne. Do korzystnych zjawisk klimatycznych w Częstochowie można zaliczyć stosunkowo dobrą wietrzność, dzięki której przekroczenia norm zanieczyszczeń powietrza zdarzają rzadziej i utrzymują się na niższych poziomach niż w wielu innych częściach regionu.

5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe.

Krajobraz obszaru opracowania jest krajobrazem kulturowym, różnorodnym, o charakterze podmiejskim z elementami charakterystycznymi dla terenów wiejskich. Znaczącą cechą jest duży udział pól uprawnych i łąk. Rzeźba terenu jest tu nieznacznie urozmaicona poprzez pagórki i obniżenia zwłaszcza w paśmie wschód-zachód centralnej części analizowanego obszaru. Brak jest zabytków architektury, natomiast występuje tu kilka budynków mieszkaniowych i gospodarczych o tradycyjnej formie i konstrukcji, wyróżniających się charakterystyczną kamienną elewacją. Wśród zespołów zabudowy o dominującej funkcji mieszkaniowej występują zarówno regularne układy zabudowy, jak również rozmieszczone w sposób chaotyczny i niejako przypadkowy, bez zachowania podstawowych zasad ładu przestrzennego. Północno-wschodnia część planu, zarówno pod względem krajobrazowym jak i funkcjonalnym zachowała charakter wiejski, gdzie zabudowa mieszkaniowa ekstensywna i zagrodowa skupia się wzdłuż ulic z centralną częścią mieszczącą usługi podstawowe. Pośród tej zabudowy rozwinęła się również funkcja produkcyjna, magazynowa i składowa, co po części ma związek z bliskim sąsiedztwem drogi krajowej. Do zjawisk niekorzystnych można zaliczyć występowanie obiektów o niskiej estetyce i zaburzających harmonię kompozycji przestrzennej, a także reklamy - niskiej jakości, umieszczone niewłaściwie i w dużym nagromadzeniu.

Poniższa tabela zawiera kilka przykładowych miejsc charakteryzujących sposób zagospodarowania obszaru opracowania na podstawie dokumentacji fotograficznej wykonanej w okresie nie dłuższym niż 8 miesięcy przed przystąpieniem do prac planistycznych.

	<p>ul. Połaniecka – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami.</p>
	<p>ul. Połaniecka – zabudowa mieszkaniowa.</p>
	<p>ul. Połaniecka – Przykłady tradycyjnego wiejskiego budownictwa.</p>
	
	<p>ul. Meliorantów, Połaniecka – teren zieleni urządzonej. Na pierwszym planie urządzenia reklamowe obniżające estetykę.</p>

ul. Połaniecka – teren zieleni urządzonej z budynkiem do rozbioru lub remontu.

ul. Połaniecka – staw w pobliżu terenu zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych.

ul. Meliorantów – teren zabudowy produkcyjnej.

Al. Meliorantów – przykłady nowej zabudowy mieszkaniowej realizowanej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

ul. Połaniecka / DK1 – zabudowa usługowa, składy i magazyny, o niskim poziomie estetyki.

Połaniecka / DK1 – obiekt biurowo-magazynowy o nowoczesnym stylu architektonicznym.

ul. Klonowicza – przykład ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej - "rezydencjalnej".

ul. Wilkoszewskiego – przykład ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej - "rezydencjalnej".

	<p>ul. Wilkoszewskiego – uprawy zbożowe. Widok w kierunku realizowanej autostrady A1.</p>
	<p>ul. Klonowicza – zabudowa związana z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych.</p>
	<p>ul. Meliorantów – tereny produkcyjne w sąsiedztwie północnej granicy obszaru opracowania, w pobliżu DK1.</p>

5.4. Powietrze.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń gazowych w mieście są pojazdy samochodowe, a rejon o dużym nasileniu ruchu drogowego charakteryzują się dużym stopniem zanieczyszczenia powietrza. Przemiany gospodarcze oraz zmiany systemu ochrony środowiska w ostatnich latach (między innymi zastosowanie przepisów o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń, likwidacja wielu zakładów przemysłowych) wywarły istotny wpływ na stan czystości powietrza w mieście.

W mieście występuje również duża koncentracja niskich emitorów, co skutkuje wzrostem stężenia zanieczyszczeń pyłowych i gazów w sezonie zimowym.

Na podstawie analizy danych dotyczących zanieczyszczenia powietrza w Częstochowie i jej rejonie można powiedzieć, że poziom zanieczyszczeń uległ obniżeniu. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. W ramach starań o zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza CO₂ i pyłem zawieszonym, wskazane jest wdrażanie gazów lub innych paliw ekologicznych do indywidualnych systemów grzewczych.

W obszarze opracowania istotny wpływ na stan powietrza ma droga krajowa nr 1, emitująca jednocześnie dwa typy zanieczyszczeń (pyłowe oraz gazowe) ze zmiennym natężeniem – zależnym od dnia tygodnia, pory dnia, pory roku oraz warunków pogodowych. Zakłady produkcyjne, bazy transportowe i składy, również mają znaczenie w omawianym aspekcie choć nie tak duże jak w przypadku wyżej wymienionej drogi. Głównie dlatego, że działalności produkcyjne prowadzone na omawianym obszarze i w najbliższym sąsiedztwie można zaliczyć do umiarkowanie uciążliwych, na tle wielu innych rodzajów aktywności przemysłowej. W najbliższym czasie przewiduje się zwiększenie presji emitorów komunikacyjnych za sprawą rozbudowy autostrady A1 i węzła na styku z DK1.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MPZP obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicach Wyczerpy - Aniołów i Pólnoc, w rejonie Alei Wojska Polskiego oraz ulic: Meliorantów i Połanieckiej.

Tab.: Średniomiesięczne stężenia zanieczyszczenia powietrza w 2016r. na stacji pomiarowej Częstochowa, ul. AK/ Jana Pawła II - przeprowadzone przez WIOŚ Katowice. (Wartość ośmiogodzinnej średniej kroczącej)

CZAS	SO2	NO2	NOx	NO	O3	O3	CO	CO	C6H6	PM10
	Dwutlenek siarki3)	Dwutlenek azotu	Tlenki azotu	Tlenek azotu	Ozon	Ozon 8h2)	Tlenek węgla	Tlenek węgla 8h2)	Benzen3)	Pył zawieszony PM10
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
Styczeń	20,2	26	41	10	26	70	655	2229	3,5	55
Luty	9	19	25	4	40	74	465	1623	1,6	32
Marzec	9,5	20	30	7	42	88	400	2733	2	38
Kwiecień	7	19	29	6	57	113	376	1080	1,1	33
Maj	4,5	15	20	4	70	135	213	807	1,2	22
Czerwiec	3,9	14	20	4	68	127	141	422	0,6	20
Lipiec	2,9	12	18	3	60	119	148	515	0,7	16
Sierpień	4,9	15	23	5	52	132	198	547	0,5	20
Wrzesień	4,6	22	38	10	48	129	326	1396	1,6	31
Październik	7,7	16	29	8	27	103	485	1485	-	27
Listopad	11,6	21	36	9	27	84	602	1732	2,4	36
Grudzień	14,4	21	35	9	30	101	564	1800	2,6	40
wartość średnia (rok)	8,4	18	29	7	46	-	381	-	1,6	31
	(poz. dop: 20 µg/m3)	(poz. dop: 40 µg/m3)	(poz. dop: 30 µg/m3)						(poz. dop: 5 µg/m3)	(poz. dop: 40 µg/m3)
minimum	2,9	12	18	3	26	70	141	422	0,5	16
maksimum	20,2	26	41	10	70	135	655	2733	3,5	55

W porównaniu z rokiem 2016 poziom zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 z początku 2017 roku były znacznie wyższy, nie tylko w Częstochowie ale również w innych regionach południowej Polski. Stało się tak za sprawą niekorzystnych warunków pogodowych, tj.: bezwietrzność i zamglenia.

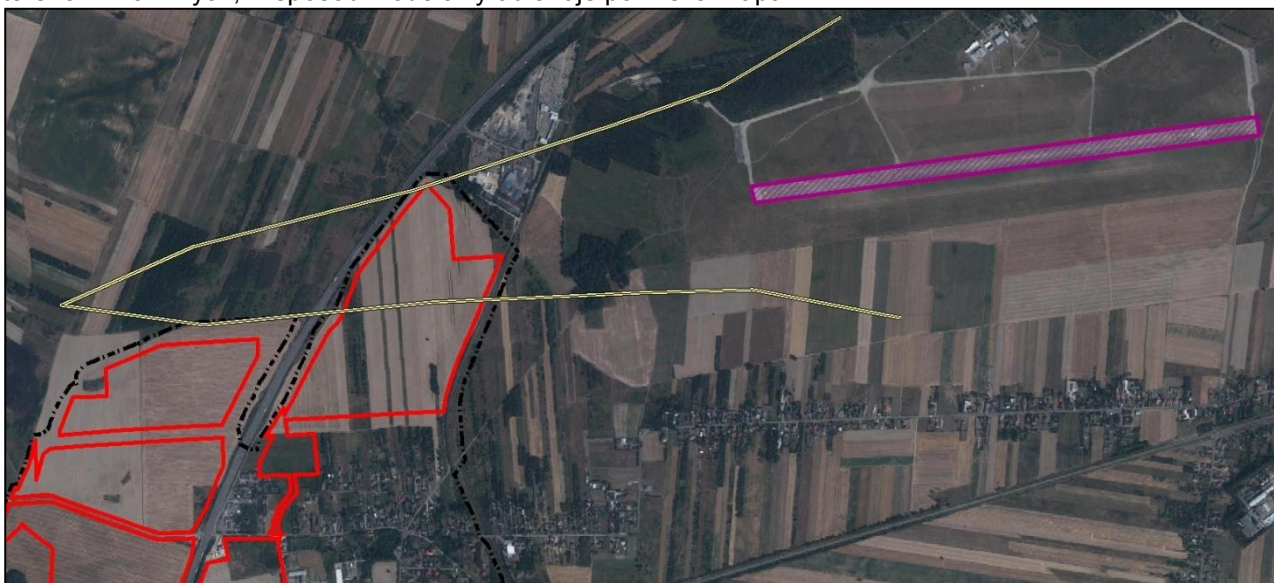
Tab.: Średniomiesięczne stężenia zanieczyszczenia powietrza w 2017r. na stacji pomiarowej Częstochowa, ul. AK/ Jana Pawła II - przeprowadzone przez WIOŚ Katowice

CZAS	SO2	NO2	NOx	NO	O3	O3	CO	CO	C6H6	PM10
	Dwutlenek siarki3)	Dwutlenek azotu	Tlenki azotu	Tlenek azotu	Ozon	Ozon 8h2)	Tlenek węgla	Tlenek węgla 8h2)	Benzen3)	Pył zawieszony PM10
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
Styczeń	44,4	36	64	18	32	69	1298	5458	5,7	95
Luty	25,2	27	41	9	44	88	659	3821	3,4	63
Marzec	11,4	18	28	7	52	103	429	2388	1,7	38
Kwiecień	9	13	17	2	62	117	287	1031	0,8	23
Maj	7,1	16	27	7	67	126	327	1124	0,7	26

5.5. Hałas.

W obszarze planu występują dwa zasadnicze rodzaje hałasu. Jest to hałas komunikacyjny pochodzący przede wszystkim od dróg wysokich klas oraz hałas generowany przez prowadzoną działalność z zakresu produkcji – w tym również związanej z rolnictwem. W najbliższej przyszłości pojawi się kolejne źródło hałasu czyli autostrada A1, będąca w realizacji. Zasięg jej oddziaływania jest trudny do określenia na dzień dzisiejszy, nie mniej jednak należy uwzględnić potencjalny hałas jako uwarunkowanie lokalne, mające znaczenie w opracowywanym dokumencie.

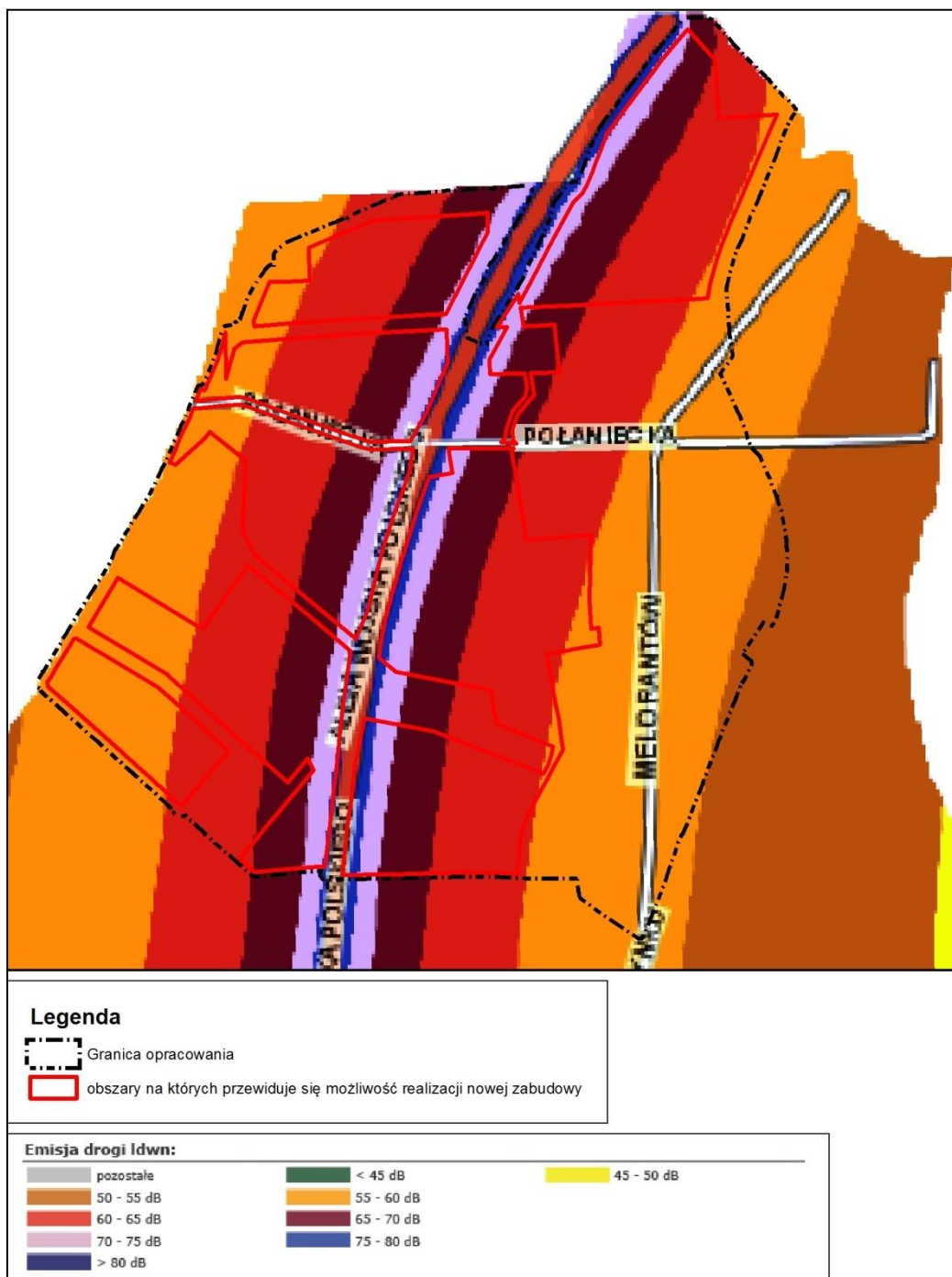
Lotnisko Rudniki nie w omawianym aspekcie kluczowego znaczenia z uwagi na niską częstotliwość obsługiwanych startów i lądowań oraz orientację i położenie względem obszaru opracowania. Z uwagi na wzdlużny względem pasa startowego rozkład hałasu, lotnisko w największym stopniu będzie oddziaływać na północny fragment obszaru, gdzie obecnie znajdują się tereny produkcyjne, tereny rolnicze oraz realizowana autostrada A1 wraz z węzłem na styku z drogą krajową nr 1. Rejon ten z racji położenia na przedłużeniu osi pasa startowego jest predysponowany do zagospodarowania zgodnie z funkcją sąsiednią – czyli na cele produkcyjno usługowe. Orientacyjny rozkład hałasu lotniczego – nadmiernego z punktu widzenia ochrony terenów wrażliwych, w sposób modelowy obrazuje poniższa mapa.

Legenda

- Granica opracowania
- obszary na których przewiduje się możliwość realizacji nowej zabudowy
- Płyta lotniska Rudniki
- Orientacyjny rozkład hałasu lotniczego o natężeniu mogącym znacząco oddziaływać na tereny wrażliwe

Obecnie najbliższym elementem emitującym hałas w sposób ciągły (o zmiennym natężeniu w ciągu doby) jest droga krajowa nr 1. Poniższa mapa wykazuje, że długookresowy średni poziom hałasu w obszarze opracowania, na obszarach gdzie plan przewiduje możliwość realizacji nowej zabudowy, utrzymuje się co najmniej na poziomie 55-60 dB a niejednokrotnie osiąga 70 dB i więcej.

W związku z uwarunkowaniami akustycznymi, w obszarze planu zdecydowanie preferuje się zagospodarowanie o kierunku produkcyjno-usługowym.

5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Problem promieniowania elektromagnetycznego na terenie miasta nie jest do końca rozpoznany. Kilka lat temu przeprowadzono pomiary w kilku wybranych punktach dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz wokół kilku stacji transformatorowych. Badania te miały tylko charakter rozpoznawczy. W chwili obecnej w obszarze opracowania największym emitorem znaczącego promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej i linia wysokiego napięcia.

5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów chronionych ze względów przyrodniczych, w tym należących do sieci Natura 2000. Brak jest przesłanek do wystąpienia oddziaływań o zasięgu istotnym dla

obszarów chronionych znajdujących się w najbliższym otoczeniu, tj. Park Krajobrazowy Stawki i Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, których otulina jest zlokalizowana w odległości nie mniejszej niż 5 km od granic planu. W obszarze opracowania należy chronić obniżenia terenu, w których zachodzi zjawisko naturalnego, okresowego spływu wód, gdzie występują zespoły roślinności przedstawiające większą wartość ekologiczną aniżeli intensywnie użytkowane grunty rolne.

6. Ocena stanu środowiska.

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody. Ocena ta wyszczególnia jednocześnie istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Część miasta, w której skład wchodzi obszar opracowania, charakteryzuje się zróżnicowanym środowiskiem, w którym zachodzą przemiany środowiska naturalnego w kierunku antropogenicznym. Część obszaru planu, w której występują niezagospodarowane nieruchomości jest predysponowana do uzupełnienia funkcji sąsiedniej lub określenia zupełnie nowych funkcji zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi a także przesądzonymi inwestycjami publicznymi tj. autostrada A1. Znacząca część obszaru opracowania nie posiada uwarunkowań korzystnych dla dalszego rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

Problem ochrony walorów przyrodniczych jest zróżnicowany w zależności od rodzaju zasobów. W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze ulega poprawie w porównaniu ze stanem sprzed dekady. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym nie mniej w dalszym ciągu pomiary wykazują podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. pył zawieszony PM10, dwutlenek siarki i dwutlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym – gdy głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja powierzchniowa (pył PM10, PM2,5 i benzo(a)piren). W celu ograniczenia lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza należy dążyć do wprowadzania systemów i paliw proekologicznych.

W przypadku realizacji obiektów usługowych można wprowadzić nakaz używania takich systemów i paliw do ogrzewania pomieszczeń, a także ograniczenie działalności wykorzystujących duże ilości energii cieplnej.

W celu ograniczenia lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza należy dążyć do wprowadzania systemów i paliw proekologicznych. W przypadku realizacji obiektów usługowych i przemysłowych można wprowadzić nakaz używania takich systemów i paliw do ogrzewania pomieszczeń, a także ograniczenie działalności wykorzystujących duże ilości energii cieplnej.

Negatywne oddziaływanie hałasu drogowego w konsekwencji może wymagać, w niektórych rejonach, wprowadzenia działań ograniczających emisję hałasu wzdłuż niektórych odcinków dróg, przy których notuje się przekroczenia dopuszczalnych standardów. Największe natężenie hałasu odczuwane jest przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej nr 1 (Al. Wojska Polskiego). Hałas ten ma mniejsze znaczenie z punktu widzenia klimatu akustycznego w obszarach zagospodarowanych na cele niezwiązane ze stałym pobytom ludzi. Prawdopodobnie klimat akustyczny ulegnie pogorszeniu wraz z budową autostrady A1, więc powstaną nowe obszary w których jedynym dopuszczalnym sposobem zainwestowania będą usługi i produkcja.

Stan krajobrazu na obszarze planu jest bardzo zróżnicowany. Tereny o charakterze typowo miejskim praktycznie nie istnieją. Natomiast dominuje zabudowa i zagospodarowanie jak na obszarach wiejskich z miejscowymi akcentami urbanistyki przemysłowej. Wskazane jest wprowadzenie rozwiązań planistycznych ukierunkowanych na rewitalizację najbardziej newralgicznych rejonów. Należy również chronić tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed negatywnym wpływem obiektów produkcyjnych i usługowych.

7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Zapisy planu sankcjonują obecny sposób zagospodarowania i użytkowania, ale też wprowadzają nowe zagospodarowanie na teren dzisiaj biologicznie czynny (otwarte tereny rolnicze), jednak nawiązują one do już wprowadzonych form oraz widocznych w terenie tendencji.

Bez szczegółowych ustaleń planu, mogłoby dojść do stopniowego zainwestowania terenów na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, w sposób niezgodny z kierunkami zagospodarowania określonymi w studium. Nowe zagospodarowanie terenu (nowe inwestycje) mogłyby nie uwzględnić nakazów nałożonych w planie np. oddzielnie zagospodarowywania ścieków, stosowania wysokosprawnych urządzeń grzewczych, postępowania z odpadami według wymagań gminnych czy ochrony akustycznej terenów mieszkaniowych. Nowe formy zagospodarowania mogłyby kolidować z wyznaczonymi strefami pośredniej ochrony ujęć wód podziemnych. W efekcie mogłyby pojawić się znaczące emisje zanieczyszczeń, mogłyby dojść do zaburzenia stosunków wodnych, a ścieki czy odpady zagospodarowywane byłyby

niezgodnie z wymaganiami lokalnymi. W konsekwencji nowe zagospodarowanie mogłoby być nadmierne, chaotyczne i mało efektywne.

Warto tu nadmienić, że wraz z realizacją autostrady A1 oraz węzła na styku z drogą krajową nr 1, a także przy rosnącej presji inwestycyjnej, atrakcyjność rolnicza analizowanego obszaru może się zmniejszać w kolejnych latach. Dlatego ustalenie spójnych i zrównoważonych zasad zagospodarowania na obecnym etapie przemian struktury funkcjonalno-przestrzennej jest niezwykle istotne.

Biorąc pod uwagę powyższe uważa się, że przyjęcie ustaleń planistycznych i wytycznych, w zakresie dalszego zagospodarowania i użytkowania analizowanego obszaru, z czytelnymi wskazaniem odnośnie sposobu jego zagospodarowania, przyczyni się do uporządkowania dostępnej przestrzeni, pozwoli na rozwój strefy ekonomicznej zgodnie z nowymi potrzebami, z wykorzystaniem istniejącej już infrastruktury i układu komunikacyjnego, przy jednoczesnym zachowaniu terenów przedstawiających wartości przyrodnicze.

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Na obszarze objętym planem nie wystąpią znacząco negatywne oddziaływania na środowisko - biorąc pod uwagę wszystkie jego komponenty. Jedynie w niektórych wyszczególnionych dziedzinach środowiskowych można spodziewać się zwiększonej antropopresji. Rozwój zainwestowania przewidziany w ustaleniach jest odbywa się na zasadzie współistnienia terenów przemysłowych z infrastrukturą drogową wysokiej klasy, w zakresie bezpiecznym, zarówno dla środowiska naturalnego jak również antropogenicznego. Nowe zagospodarowanie bazuje częściowo na stanie istniejącym, na zasadzie przekształceń i kontynuacji struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Plan w swoich założeniach dopuszcza rozwój zainwestowania na zasadzie uzupełnień i przekształceń istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, również w obszarach gdzie występują możliwości realizacji zainwestowania na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym,

9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy.

Normy prawa międzynarodowego:

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości sporządzona w Genewie z dnia 13 listopada 1979 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.
- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 r.

Zasadniczym dokumentem definiującym cele ochrony środowiska na poziomie wspólnotowym, uwzględniającym normy prawa międzynarodowego, jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Program ten wyznacza priorytety dla następujących dziedzin ochrony środowiska:

- zmiany klimatu,
- przyroda i bioróżnorodność biologiczna,
- środowisko i zdrowie,
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

Ustalono, że powyższe priorytety powinny być realizowane poprzez działania ukierunkowane na:

- poprawę stosowania istniejących przepisów prawnych,
- zintegrowanie problematyki ochrony środowiska z polityką społeczno-gospodarczą,
- skuteczniejsze powiązania ochrony środowiska z instrumentami gospodarki rynkowej,
- kreowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- wzmocnieniu aspektu ochrony środowiska w gospodarce gruntami i decyzjach menadżerskich.

Przepisy prawne Unii Europejskiej uwzględniają wyznaczone priorytety polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska oraz określają zarówno cele, jak i odpowiednie kierunki działań. Największy wpływ na ochronę środowiska ma implementacja zapisów dyrektyw UE odnoszących się do:

- standardów emisji SO₂, NO_x, pyłu zawieszonego i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez środki transportu,
- jakości wody pitnej,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,

- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania różnych rodzajów hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,

Z kolei podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Są to przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, uwzględniającej dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, rozporządzeń oraz dyrektyw, które najogólniej można określić jako przepisy o ochronie środowiska. Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Cele i działania określone w dokumentach krajowych dotyczących ochrony środowiska uwzględniają cele polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie oraz zawartych międzynarodowych konwencji.

Najważniejszym dokumentem krajowym, zawierającym cele ochrony środowiska jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP). Cele ochrony środowiska ustanowione w Polityce Ekologicznej Państwa, zostały uwzględnione w dokumentach o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblach: międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu miejscowego, wskazano w poniższej tabeli.

Lp.	Dokument	Cel ochrony środowiska	Rozwiązania planistyczne realizujące cel ochrony środowiska
1.	Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna) (Dz.Urz. UE L z 2000 r. Nr 327, poz. 1 z późn. zmian.);	Zapewnienie właściwej ochrony wód i zapobieganie postępującej degradacji. Dyrektywa zobowiązuje do osiągnięcia przynajmniej dobrego stanu wód do 2015r. Zakłada również zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych,	Nakazy i zakazy w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem wód oraz gruntu.
2.	Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),	Wymóg wyposażenia w systemy zbierania ścieków komunalnych	Określenie zasad odprowadzania ścieków komunalnych i wód opadowych.
3.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008)	Ochrona powietrza – jako najistotniejsze zadanie instytucji zajmujących się ochroną środowiska ze względu na wysokie oddziaływanie atmosfery na inne elementy przyrodnicze tj. glebę, szatę roślinną oraz wodę, a tym samym na zdrowie człowieka.	Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię ciepłą, z wykorzystaniem urządzeń niskoemisyjnych. Wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
4.	Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do 2016 r. planach wyników monitoringu środowiska.	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych.	"...W celu ochrony przed możliwością zanieczyszczenia wód oraz gruntu wprowadza się nakaz: 1) utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem; 2) ujęcia i zagospodarowania ścieków, w tym wód opadowych i roztopowych będących ściekami, zgodnie z przepisami z zakresu Prawa wodnego oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. 2. Przy prowadzeniu gospodarowania wodami, a w szczególności przy poborze wód i postępowaniu z wodami deszczowymi, roztopowymi i ściekami, odpowiednio do zakresu planowanej inwestycji: 1) stosuje się ustalenia zawarte w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014 r. poz.

Lp.	Dokument	Cel ochrony środowiska	Rozwiązania planistyczne realizujące cel ochrony środowiska
			1974); 2) uwzględnia się cele środowiskowe i działania przyjęte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U.z 2016 r. poz. 1967) dla zlewni rzeki Kocinki i zlewni zbiornika wód podziemnych nr PLGW600099 (obszaru chronionego jako jednolita część wód, przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia)..."
		Ochrona powierzchni ziemi.	Zachowanie części terenów wolnych od zabudowy.
		Spełnienie zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego i dyrektyw unijnych dotyczących limitów emisji zanieczyszczeń.	Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię cieplną, z wykorzystaniem urządzeń niskoemisyjnych.
		dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.	Ograniczanie lub wykluczanie zabudowy "wrażliwej" na ponadnormatywny hałas w miejscach, gdzie występują przekroczenia wymaganych prawem norm akustycznych. Przeznaczanie terenów na cele usługowe i produkcyjne wzdłuż ulic generujących hałas o znaczącym natężeniu w ciągu doby.

Powyższe cele ochrony środowiska korelują odpowiednio z ogólnymi celami środowiskowymi, o których mowa w punkcie 9.2.

9.2. Poziom regionalny.

Na szczeblu regionalnym zasadniczymi opracowaniami strategicznymi są:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa śląskiego "2020+" z 29 sierpnia 2016 r.,
- Strategia rozwoju województwa śląskiego "ŚLĄSKIE 2020+",

Dziedzina	Ogólne cele środowiskowe	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
1. Różnorodność biologiczna	Dostosowanie intensywności użytkowania terenu do predyspozycji, odporności i pojemności środowiska: <ul style="list-style-type: none"> • wyłączenie terenów wrażliwych z form zagospodarowania kolizyjnych z funkcją terenu, • ustalenie przyrodniczych progów chłonności terenów przyrodniczych i pozostałych struktur ochronnych na intensywność antropopresji. 	Ustalenie wskaźników zagospodarowania terenu celem uzyskania racjonalnych proporcji pomiędzy obszarem zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną.
2. Woda	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów, • zaopatrzenie w wodę, • oczyszczanie ścieków. Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód. Ochrona i racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych. Zwiększenie retencji wodnej.	Nakazy i zakazy w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem wód oraz gruntu.
3. Powietrze i klimat	Poprawa jakości powietrza, spełnienie zwiększanych wymagań norm, całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową	Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię cieplną, z wykorzystaniem urządzeń niskoemisyjnych. Wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
4. Krajobraz	Ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych przed dysharmonijnymi obiektami wysokościowymi i wielko kubaturowymi.	Plan ogranicza gabaryty i wysokość budynków oraz obiektów budowlanych, uwzględniając istniejące uwarunkowania – w tym występowanie lotniska Rudniki.
5. Hałas	Utworzenie programu działań w zakresie dostosowania hałasu do poziomu dopuszczalnego	W zakresie ochrony przed hałasem określono rodzaje terenów, dla których obowiązujące przepisy prawa definiują dopuszczalne poziomy hałasu. Ponadto powzięto szereg innych rozwiązań, tj. ustalenie linii zabudowy, odpowiednie wydzielanie terenów i ograniczenia w sposobie ich wykorzystania, które wtórnie chronią środowisko akustyczne. Ograniczanie lub wykluczanie zabudowy "wrażliwej" na ponadnormatywny hałas w miejscach, gdzie występują

		przekroczenia wymaganych prawem norm akustycznych. Przeznaczenie terenów na cele usługowe i produkcyjne wzdłuż ulic generujących hałas o znaczącym natężeniu w ciągu doby.
6. Zrównoważony rozwój obszarów miejskich	Harmonijny rozwój przestrzenny i gospodarczy. Likwidacja form zagospodarowania konfliktowych z otaczającymi zasobami przestrzeni,	Projekt planu rozwija strukturę funkcjonalno-przestrzenną wzbogacając ją o nowe formy zgodne z ogólną funkcją i specyfiką omawianej części miasta.

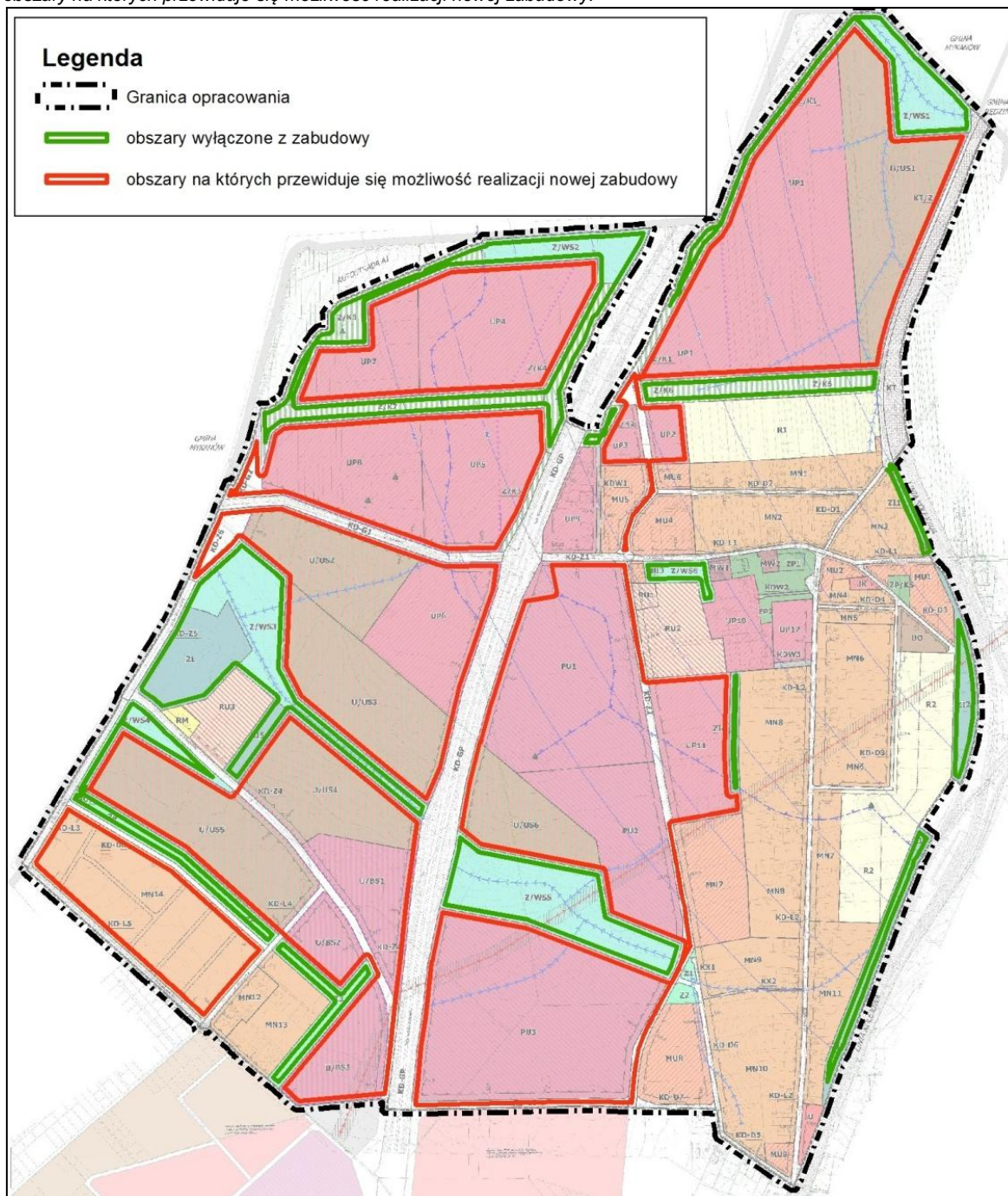
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska.

Określenie skutków środowiskowych nastąpiło w oparciu o rzeczywiste przeznaczenie terenu, a także przeznaczenie, które może zostać zrealizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy w ciągu kolejnych kilku lat. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, określa się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Przyjęto również, że niektóre fragmenty terenów wolne od zabudowy, a przeznaczone w planie na cele budowlane, nie stanowią negatywnych skutków środowiskowych planu, jeżeli sąsiadują lub są ściśle otoczone przez nieruchomości zainwestowane, gdzie dalszy rozwój zabudowy jest możliwy i prawdopodobny w ciągu najbliższych kilku lat na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Na poniższym rysunku kolorem czerwonym zaznaczono obszar planu charakteryzujący się potencjałem budowlanym. Są to tereny o łącznej powierzchni około 241 ha. Natomiast kolorem zielonym zaznaczono tereny, które z różnych powodów są chronione przed zabudową. Reszta obszaru planu jest w mniejszym lub większym stopniu zainwestowana, z możliwością uzupełnienia istniejących struktur na niewielkich fragmentach terenów, których nie określa się w niniejszej prognozie z uwagi na marginalne znaczenie w rozpoznaniu skutków środowiskowych.

Rys.: obszary na których przewiduje się możliwość realizacji nowej zabudowy.

Przy tak znacznej powierzchni terenów otwartych przeznaczonych pod zabudowę wpływu ustaleń planu na środowisko, należy przeanalizować również rzeczywistą powierzchnię możliwą do zabudowania, a właściwie części terenów, które zgodnie z zapisami planu należy zachować jako powierzchnia biologicznie czynna. Poniższy rysunek przedstawia w sposób modelowy udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów.

np. tereny kolejowe czy mieszkaniowe. Wobec tego zasadnym jest zagospodarowanie obszarów w pobliżu węzła na funkcje z zakresu produkcji i usług. Nietypowym rozwiązaniem są tereny o symbolu literowym Z/K – tereny zieleni i komunikacji, gdzie obok dróg wewnętrznych w przeznaczeniu podstawowym przewidziano również zieleni izolacyjną, przy jednoczesnym obowiązku urządzenia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej. Ocenia się że jest to bardzo wysoki wskaźnik tym bardziej, że na ogół dla dróg wewnętrznych po prostu nie ustala się takiego wymogu. Rozwiązanie to pozwoli na uzyskanie strefy „prześciowej” od terenów generujących znaczące uciążliwości komunikacyjne, do terenów o bardziej umiarkowanym stopniu oddziaływania.

Trudno jednoznacznie oszacować jak dalece niekorzystne dla środowiska byłoby zagospodarowanie części przedmiotowego obszaru na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, nie mniej jednak nie można oczekiwać bardziej korzystnych rozwiązań, niż w przypadku realizacji miejscowego planu, gdy wytyczne obowiązującego studium nie mają zastosowania.

Opracowanie spójnego miejscowego planu zagospodarowania, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju w zgodności z zapisami studium, należy tu uznać jako działanie na rzecz rozwiązania problemów przestrzennych tej części miasta. Przyjęcie planu można więc traktować jako środek zapobiegający dalszym niekorzystnym zmianom w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Ocenia się, że ustalenie spójnych, racjonalnych zasad: zabudowy i zagospodarowania terenu, ochrony środowiska, kształtowania przestrzeni publicznych, będzie miało istotny wpływ na polepszenie jakości przestrzeni, a tym samym jakości życia mieszkańców, prawdopodobnie w perspektywie kolejnej dekady.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się tzw. „znaczących” oddziaływań na środowisko. Wyżej wymienione skutki, jakkolwiek istotne, będą miały niewielką skalę oddziaływania lub ich proces będzie postępował umiarkowanie, w stosunkowo długim czasie. Bowiem zmiany przestrzenne zaproponowane w planie nie są na tyle radykalne, aby można było jednoznacznie przewidzieć jakiegokolwiek znaczące skutki w najbliższych kilku latach.

Poniższa analiza, mimo wszystko uwzględnia zakres przewidywanych oddziaływań – również o umiarkowanym znaczeniu.

10.1. Różnorodność biologiczna.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Tereny produkcyjno-usługowe.	Zachowanie stosunkowo dużej części powierzchni biologicznie czynnej (adaptacja na cele zieleni urządzonej).	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Określenie warunków zabudowy dla terenów związanych z mieszkalnictwem, zgodnie z polityką przestrzenną miasta.	Podwyższenie standardów zagospodarowania przestrzeni z uwzględnieniem terenów wolnych od zabudowy dla zagospodarowania na cele zieleni przydomowej / osiedlowej.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Ochrona terenów zieleni urządzonej i zieleni w obniżeniach terenu.	Zachowanie terenów zielonych wolnych od zabudowy, w tym istotnych dla ciągłości "obudowy biologicznej" w otoczeniu rowów okresowego spływu wód.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Zabudowa terenów otwartych (rolniczych)	Ograniczenie przestrzeni dla egzystencji flory i fauny.	negatywne	pośrednie	trwale	nie

10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Ustalenia z zakresu: obsługi komunikacyjnej, infrastruktury technicznej, ochrony środowiska i ładru przestrzennego	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, podniesienie standardu przestrzeni publicznej.	pozytywne	pośrednie	długoterminowe	tak
Określenie warunków zabudowy dla terenów produkcyjno-usługowych z ograniczeniem działalności mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	Podniesienie jakości i dostępności usług o szerokim zakresie	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
	Podwyższenie standardów zagospodarowania przestrzeni	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
	Możliwe zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza (wyłącznie w przypadku nie dostosowania się do zapisów planu)	negatywne	pośrednie	krótkoterminowe	tak
Ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dla nowej zabudowy produkcyjnej.	Ochrona przed immisją substancji i energii w obrębie siedzib ludzkich oraz działanie na rzecz podniesienia estetyki przestrzeni.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Ograniczenie wysokości zabudowy. Uwzględnienie przepisów prawa lotniczego.	Ochrona strefy startów i lądowań statków powietrznych przed przeszkodami lotniczymi, w sąsiedztwie lotniska Rudniki.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Ograniczenia dla obiektów inwentarskich w zabudowie zagrodowej.	Podniesienie estetyki i komfortu zamieszkiwania na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak

10.3. Woda.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.	Zachowanie terenów zielonych, ochrona terenu przepuszczalnego dla wody.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu infrastruktury technicznej i ochrony środowiska.	Ustalenie zasad odprowadzania ścieków, postępowania z odpadami i zaopatrzenia w wodę, dla zabezpieczenia wód gruntowych i podziemnych.	pozytywne	pośrednie	dlugoterminowe	tak
Tereny dróg i parkingi.	Możliwość spływu zanieczyszczonych wód opadowych do wód powierzchniowych i gruntu	negatywne	pośrednie	dlugoterminowe	nie
Ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	Ograniczenie wielkości potencjalnego spływu zanieczyszczonych wód opadowych do gruntu. Wykluczenie możliwości udziału substancji niebezpiecznych w procesie technologicznym.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak

10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Ustalenia z zakresu: infrastruktury technicznej, ochrony środowiska	Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię ciepłą, z wykorzystaniem systemów i urządzeń niskoemisyjnych i wykorzystujących odnawialne źródła energii.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu ochrony przed hałasem.	Ochrona środowiska akustycznego	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Przeznaczenie terenów pod zabudowę produkcyjno-usługową oraz dopuszczenie usług dla terenów zabudowy mieszkaniowej narażonej na znaczący hałas komunikacyjny.	Tworzenie barier przestrzennych dla rozprzestrzeniania się hałasu.	pozytywne	wtórne	dlugoterminowe	tak
	Możliwe lokalne zwiększenie ruchu kołowego	negatywne	wtórne	dlugoterminowe	tak
	Możliwe zwiększenie emisji substancji gazowych ze źródeł grzewczych (przy niedostosowaniu się do zapisów planu).	negatywne	pośrednie	krótkoterminowe	nie
Ograniczenie terenów rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej.	Zapobieganie konfliktom przestrzennym - ochrona mieszkańców przed nadmiernym hałasem.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dla nowej zabudowy produkcyjnej.	Ochrona przed nadmierną emisją substancji i energii do środowiska.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.	Wspomaganie naturalnych procesów oczyszczania powietrza.	pozytywne	pośrednie	dlugoterminowe	tak

10.5. Powierzchnia ziemi i gleby.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.	Ochrona terenu przepuszczalnego dla wody, ochrona przed nadmierną ekspansją zabudowy.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu ochrony środowiska i ładu przestrzennego.	Ustalenie zasad zagospodarowania uwzględniających wymogi zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak
	Ochrona obszaru przed nadmierną i niekontrolowaną ekspansją zabudowy.	pozytywne	bezpośrednie	dlugoterminowe	tak

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	Wykluczenie możliwości udziału substancji niebezpiecznych w procesie technologicznym.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Przeznaczenie terenów otwartych na cele produkcyjno usługowe, z uwzględnieniem usług wielko powierzchniowych.	Likwidacja znacznej części pokrywy glebowej.	negatywne	bezpośrednie	trwale	nie

10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.	Zachowanie części terenów zielonych w postaci zieleni urządzonej oraz ochrona przed nadmierną ekspansją zabudowy.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Ustalenia z zakresu ochrony ładu przestrzennego, Ustalenie spójnych zasad zabudowy i zagospodarowania terenu	Ochrona obszaru przed nadmierną, niekontrolowaną i chaotyczną ekspansją zabudowy. Ochrona przed nadmierną intensywnością zabudowy.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Przeznaczenie terenów otwartych na cele produkcyjno usługowe, z uwzględnieniem usług wielko powierzchniowych.	Zakłócenie krajobrazu naturalnego terenów rolniczych, poprzez dopuszczenie realizacji zabudowy.	negatywne	bezpośrednie	trwale	tak

11. Oddziaływania skumulowane.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych przewiduje się nieznaczną kumulację oddziaływań na środowisko naturalne, w związku z realizacją nowych obiektów o funkcjach z zakresu produkcji i usług w związku z realizacją autostrady A1 w rejonie węzła na drodze krajowej nr1. Nie będzie to jednak oddziaływanie o dużym znaczeniu. Plan przyjmuje jednak szereg rozwiązań minimalizujących to oddziaływanie, tj.: zieleni izolacyjną, ograniczenie intensywności zabudowy, ograniczenie działalności mogących stanowić nadmierną uciążliwość. Należy tu nadmienić, że wyżej opisane oddziaływanie skumulowane będzie miało również wydźwięk pozytywny, ponieważ zagospodarowanie sąsiedztwa węzła autostrady w postaci zieleni izolacyjnej oraz budynków produkcyjno-usługowych będzie stanowiło „strefę przejściową” i barierę akustyczną.

Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać pogorszenia jakości powietrza w związku z powstaniem nowych emitorów w postaci systemów grzewczych.

Należy jednak zaznaczyć, że przy braku realizacji planu nowa zabudowa usługowa, tudzież produkcyjna, mogłaby być realizowana w niektórych miejscach na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Prawdopodobnie należałoby wówczas spodziewać się większej ilości obiektów, w większym zagęszczeniu.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Środowisko obszaru opracowania cechuje się umiarkowanym stopniem przekształcenia. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko jako całość oraz na jego poszczególne elementy.

Plan zawiera rozwiązania rodzące umiarkowane negatywne skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w pozytywnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących poza tymi, które już podjęto w postaci rozwiązań planistycznych projektu, nie jest konieczne w omawianym przypadku. Projekt w swych założeniach formułuje szereg ustaleń ograniczających, zapobiegających i minimalizujących rzeczywiste skutki polityki przestrzennej. Ustalenia projektu określają zasady realizacji dalszego zainwestowania w sposób ograniczający negatywny wpływ na elementy środowiska.

W poniższej tabeli wyodrębniono najważniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Elementy środowiska	Ustalenia planu (cytat lub opis ustalenia)
Różnorodność biologiczna	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, w zależności od specyfiki terenu: od 10% do 90% (nie uwzględniając terenów pod infrastrukturę).
	Wysokie wymagania w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (do 40%) w stosunku do terenów usługowych w tym terenów usług o powierzchni użytkowej powyżej 2000 m ² .
	Wielkość powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej – od 0,05% do 80% (wyjątki dla obiektów infrastruktury technicznej)
	Ustalenie terenów zieleni i wód powierzchniowych w obniżeniach terenu (rowy powierzchniowe okresowego spływu wód)
Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi	Przyjęcie rozwiązań ograniczających rozwój terenów "wrażliwych akustycznie" w obszarach zwiększonego oddziaływania hałasu – zwłaszcza w sąsiedztwie Al. Wojska Polskiego (DK1 oraz autostrady A1 będącej w realizacji).
	Możliwość lokalizacji obiektów usługowych dla terenów mieszkaniowych (tereny o symbolu literowym MU), ze względu na niekorzystne środowisko akustyczne w sąsiedztwie dróg wyższych klas.
	Ustalenie nakazu zapewnienia właściwego standardu zasilania w wodę dla ochrony przeciwpożarowej.
	Ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy.
	Ustalenie odpowiednich, zgodnych ze studium, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.
	<i>"W granicach obszaru objętego planem wprowadza się zakaz lokalizacji:</i> 1) nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – w zakresie określonym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; 2) instalacji, których funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może spowodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości - w zakresie określonym na podstawie art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.); 3) zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a zwłaszcza zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii – w zakresie określonym na podstawie art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; 4) elektrowni wiatrowych oraz innych niż elektrownie wiatrowe urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW."
	<i>"W granicach terenów oznaczonych symbolami: MW, MN, MU, U, UK, UO, U/US i ZP wprowadza się zakaz lokalizacji nowej zabudowy mogącej powodować uciążliwości, a w szczególności:</i> 1) zaliczonej do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zabudowy: produkcyjnej i usługowej - w zakresie określonym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; 2) składów, magazynów, baz, w tym baz transportowych; 3) targowisk, giełd towarowych i komisów samochodowych; 4) obiektów sprzedaży: pojazdów, sprzętu budowlanego i rolniczego, materiałów budowlanych i opału; 5) stacji paliw, w tym stacji paliw na gaz płynny."
<i>"...Dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu statków powietrznych w otoczeniu lotniska Rudniki:</i> 1) zagospodarowanie i zabudowa całego obszaru objętego planem, jako położonego w odległości mniejszej niż 5 km od granic lotniska Rudniki - z uwzględnieniem zakazu wprowadzonego art. 87 ust.6 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 959), a w szczególności poprzez odpowiednie zagospodarowanie i zabezpieczenie przed ptakami: zabudowy służącej produkcji rolniczej, obiektów związanych z gospodarowaniem odpadami oraz zbiorników wodnych; 2) wprowadza się nakaz uwzględnienia wyznaczonych powierzchni ograniczających wysokość obiektów w otoczeniu lotniska - na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska..."	
Woda	<i>"...W celu ochrony przed możliwością zanieczyszczenia wód oraz gruntu wprowadza się nakaz:</i> 1) utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem; 2) ujęcia i zagospodarowania ścieków, w tym wód opadowych i roztopowych będących ściekami, zgodnie z przepisami z zakresu Prawa wodnego oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. 2. Przy prowadzeniu gospodarowania wodami, a w szczególności przy poborze wód i postępowaniu z wodami deszczowymi, roztopowymi i ściekami, odpowiednio do zakresu planowanej inwestycji: 1) stosuje się ustalenia zawarte w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014 r. poz. 1974); 2) uwzględnia się cele środowiskowe i działania przyjęte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967) dla zlewni rzeki Kocinki i zlewni zbiornika wód podziemnych nr PLGW600099 (obszaru chronionego jako jednolita część wód, przeznaczona do poboru wody na potrzeby

	<p>zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia)..."</p> <p>"...odprowadzenie ścieków: a) z terenu oznaczonego symbolem MN14 - do systemu kanalizacji zbiorczej, z dopuszczeniem realizacji bezodpływowych zbiorników do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych; b) z pozostałych terenów - do indywidualnych systemów gromadzenia lub oczyszczania ścieków, z zachowaniem zasad określonych w przepisach z zakresu Prawa wodnego, w tym zawartych w przepisach przywołanych w § 9 ust. 2 uchwały, z dopuszczeniem jako rozwiązania docelowego realizacji systemu kanalizacji zbiorczej.</p> <p>"...ustala się następujące zasady odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: 1) podstawowymi zasadami zagospodarowania terenów są: a) ograniczanie w maksymalny sposób wielkości powierzchni utwardzonych, b) realizacja w maksymalnym zakresie powierzchni utwardzonych jako przepuszczalnych; 2) wprowadza się nakaz: a) odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w szczególności poprzez zagospodarowanie wód w granicach terenów zieleni, z zastosowaniem roślinności sprzyjającej retencji wód, b) stosowania pasów roślinności buforowej między powierzchniami utwardzonymi lub uszczelnionymi; 3) dopuszcza się stosowanie urządzeń chłonnych lub retencyjnych, w tym: dołów, rowów, zbiorników lub studni chłonnych a także zbiorników wodnych retencyjnych; 4) w przypadkach uzasadnionych technicznie dopuszcza się realizację kanalizacji deszczowej; 5) stosowane rozwiązania winny zabezpieczać przed odprowadzeniem do: urządzeń oczyszczających, urządzeń rozsączających lub systemów kanalizacyjnych - wód opadowych lub roztopowych o natężeniu większym niż przepustowość nominalna tych urządzeń lub sieci."</p>
<p>Powietrze, klimat i środowisko akustyczne</p>	<p>Zachowanie znacznej części powierzchni biologicznie czynnej, która najprawdopodobniej zostanie zaadaptowana na cele zieleni urządzonej.</p> <p>"Dla ochrony powietrza – wprowadza się nakaz zagospodarowania terenów zieleni w sposób zapewniający przewietrzanie oraz sprzyjający oczyszczaniu powietrza z zanieczyszczeń."</p> <p>"W granicach obszaru objętego planem wprowadza się zakaz lokalizacji: 1) nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – w zakresie określonym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; 2) instalacji, których funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może spowodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości - w zakresie określonym na podstawie art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.); 3) zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a zwłaszcza zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii – w zakresie określonym na podstawie art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; 4) elektrowni wiatrowych oraz innych niż elektrownie wiatrowe urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW."</p> <p>Lokalizacja zabudowy na terenach przylegających do: linii kolejowej oraz dróg prowadzących ruch komunikacyjny o bardzo dużym natężeniu (w szczególności do Alei Wojska Polskiego oraz autostrady sąsiadującej z granicą obszaru objętego planem) w sposób zabezpieczający zabudowę przed hałasem – w tym poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej i innych elementów ochrony przeciwhałasowej lub poprzez stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.</p> <p>7. W granicach terenów oznaczonych symbolami: U/BS, UP, PU i RU wprowadza się zakaz: 1) lokalizacji nowej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem, w szczególności: zabudowy mieszkaniowej, szpitali, domów pomocy społecznej oraz budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży; 2) zagospodarowania terenów na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.</p> <p>"...zaopatrzenie w ciepło: w oparciu o indywidualne źródła energii cieplnej, z uwzględnieniem ograniczeń lub zakazów wprowadzonych na podstawie przepisów Prawa ochrony środowiska, w szczególności zawartych w uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2017 r. poz. 2624)"</p> <p>Utrzymanie odpowiednich, określonych w obowiązującym studium, proporcji pomiędzy terenami zabudowy a terenami zieleni oraz ustalenie terenów zieleni izolacyjnej.</p>
<p>Środowisko kulturowe i krajobraz</p>	<p>Podwyższenie standardów zagospodarowania przestrzeni, ochrona obszaru przed nadmierną i niekontrolowaną ekspansją zabudowy.</p> <p>Ochrona przed nadmierną intensywnością zabudowy poprzez przyjęcie wskaźników zagospodarowania terenu zgodnych z polityką przestrzenną gminy, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Odpowiednie dostosowanie gabarytów i wysokości obiektów budowlanych, uwzględniając istniejące uwarunkowania.</p>

13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi gminy. Ostateczna koncepcja zagospodarowania została wybrana jako najbardziej optymalna pod wieloma względami.

W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dyspozycje funkcjonalne terenów, nie przewidują obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe. W związku z czym nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego, wymagającego wszczęcia procedury przewidzianej w Konwencji z Espoo – potwierdzonej przez ustawę Prawo ochrony środowiska.

15. Wnioski końcowe.

Projekt planu obejmuje obszar o dużej powierzchni, częściowo zagospodarowany, lecz posiadający potencjał do uzupełnienia istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Znaczna część obszaru opracowania jest w chwili obecnej użytkowana rolniczo. Niemniej jednak zachodzące zmiany w zagospodarowaniu, tj. realizacja Autostrady A1 i ogólna tendencja do realizacji nowych obiektów usługowo-produkcyjnych, determinują określenie nowych kierunków rozwoju, dostosowanych do potrzeb inwestycyjnych mogących wystąpić w ciągu kolejnej dekady.

W wyniku chaotycznej urbanizacji niektóre fragmenty przedmiotowego obszaru wykazują niedomagania przestrzenne (tudzież estetyczne) i wymagają działań ukierunkowanych na szeroko pojętą rewitalizację. Dlatego też, istotą omawianego projektu było ustalenie spójnych zasad zagospodarowania obszarów, gdzie występują przesłanki do pogarszania jakości przestrzeni, będącego efektem niekontrolowanych procesów urbanistycznych na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Projekt zawiera zasadnicze ustalenia w zakresie dopuszczalnych przeznaczeń, parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad ochrony środowiska oraz zamierzeń proekologicznych. W oparciu o dokonane analizy ocenia się, że nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej oraz nie stworzy zagrożeń dla zdrowia ludzi. Natomiast w ujęciu długofalowym należy się spodziewać pozytywnych efektów w przemianach struktury przestrzennej obszaru.

W odniesieniu do różnorodności biologicznej, siedlisk przyrodniczych, oddziaływania na rośliny, zwierzęta nie przewiduje się znacząco negatywnych oddziaływań, ponieważ środowisko przedmiotowego obszaru już jest częściowo przekształcone lub zubożone na skutek dotychczasowej, bezustannej antropopresji. Grunty rolne przewidziane w planie do zabudowy charakteryzują się niską wartością przyrodniczą, za wyjątkiem niektórych fragmentów w obniżeniach terenu.

Nie przewiduje się również działań, wynikających z planowanego przeznaczenia poszczególnych terenów, mogących przyczynić się do degradacji przyrodniczej poza granicami analizowanego obszaru – pod warunkiem przestrzegania zapisów projektu planu oraz ogólnych zasad ochrony środowiska.

Pośród rozwiązań planistycznych omawianego dokumentu pozytywnie ocenia się podział struktury funkcjonalno-przestrzennej. Podział ten zakłada m.in. bardziej intensywną zabudowę o przeznaczeniu produkcyjno-usługowym w obszarach połączenia dróg krajowych wysokiej klasy, gdzie antropopresja jest najsilniejsza i nieunikniona. Ponadto wskazuje się prawidłowe rozmieszczenie nowych terenów inwestycyjnych względem terenów zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi. Projekt uwzględnia również fragmenty terenów przedstawiających wartości przyrodnicze i chroni je przed zabudową. Zabudowa wielko-powierzchniowych obiektów handlowych została ograniczona do wskazanych na rysunku planu części terenów, które zostały wytyczone w studium. Zapisy planu uwzględniają bliskie sąsiedztwo lotniska Rudniki dostosowując odpowiednio maksymalną wysokość zabudowy do ograniczeń wynikających ze strefy startów i lądowań statków powietrznych.

Rozwiązania planistyczne zapobiegają, niekontrolowanemu i chaotycznemu procesowi inwestycyjnemu, który mógłby odbywać się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy w przypadku braku planu.

Przeznaczenie pod zabudowę niezainwestowanych fragmentów niektórych terenów, nie może być postrzegane jako negatywny skutek planu, jeżeli zabudowa mogłaby nastąpić również przy braku planu miejscowego, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

W projekcie planu, zgodnie z zasadami określonymi w studium, należy wprowadzić zasady zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, korespondujące ze stanem istniejącym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, należy również wprowadzić odpowiednie rozwiązania planistyczne chroniące nieliczne tereny zieleni, a także chroniące tereny mieszkaniowe przed hałasem. Niemniej istotne jest ustalenie odprowadzania ścieków i wód opadowych z terenów utwardzonych do istniejącej sieci kanalizacji, stosownie do przepisów prawa wodnego. Powyższe wymagania zostały wzięte pod uwagę przy sporządzaniu projektu.

Przedmiotowy projekt wyraża, adekwatnie do skali i stopnia szczegółowości, ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które są wiążące dla władz miasta przy sporządzaniu planu oraz zostały, zgodnie z procedurą, zaopiniowane w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Celem projektu planu, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest określenie zasad zagospodarowania dla terenów, w oparciu o potrzeby z zakresu:

- ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrony środowiska kulturowego,
- ochrony dóbr materialnych,
- racjonalnego kształtowania przestrzeni publicznych,
- rozwoju społeczno-gospodarczego.

Podjęcie prac nad planem miejscowym wynika z potrzeb rozwojowych miasta, w oparciu o nowe możliwości przemian w zurbanizowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Z uwagi na potencjał gospodarczy tych terenów, wynikający z położenia względem ukształtowanej i projektowanej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, zaistniała konieczność ustalenia warunków dla realizacji nowych inwestycji w oparciu o spójne zasady zagospodarowania.

W obecnym stanie zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowy obszar zajmują w większości tereny rolnicze (otwarte). Zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową zagrodową stanowiące w przeszłości wieś Rząsawa, włączoną w granice administracyjne miasta, występują w części północno-zachodniej, w rejonie ulic: Połanieckiej i Meliorantów. Na obszarze analizy znajdują się również nieliczne obiekty produkcyjne i magazynowe. Istotnym uwarunkowaniem jest droga krajowa nr 1 oraz będąca w realizacji autostrada A1, której ukończenie będzie miało szczególny wpływ na predyspozycje i dalsze kierunki rozwoju terenów w najbliższym otoczeniu. Nie mniej ważna jest bliskość lotniska „Rudniki”, ponieważ w pewnym stopniu warunkuje sposób zagospodarowania obszaru objętego planem.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność. W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian przestrzennych i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie negatywnych oddziaływań.

Określenie skutków środowiskowych nastąpiła w oparciu o obowiązujące i archiwalne plany zagospodarowania a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub zapisanego w obowiązującym prawie miejscowym, rozpoznano skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których rodzaj i znaczenie zostały ocenione w niniejszej prognozie.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, obszar objęty planem jest położony w większości na tzw. utworach piaszczystych, średnio zagęszczonych, dlatego występują tu stosunkowo dobre warunki geologiczne dla lokalizacji zabudowy.

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody.

W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze ulega poprawie w porównaniu ze stanem sprzed dekady. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym nie mniej w dalszym ciągu pomiary wykazują podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. pył zawieszony PM10, dwutlenek siarki i dwutlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym – gdy głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja powierzchniowa (pył PM10, PM2,5 i benzo(a)piren). W celu ograniczenia lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza należy dążyć do wprowadzania systemów i paliw proekologicznych.

Negatywne oddziaływanie hałasu drogowego w konsekwencji może wymagać, w niektórych rejonach, wprowadzenia działań ograniczających emisję hałasu wzdłuż niektórych odcinków dróg, przy których notuje się przekroczenia dopuszczalnych standardów. Największe natężenie hałasu odczuwane jest przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej nr 1 (Al. Wojska Polskiego). Hałas ten ma mniejsze znaczenie z punktu widzenia klimatu akustycznego w obszarach zagospodarowanych na cele niezwiązane ze stałym pobytem ludzi. Prawdopodobnie klimat akustyczny ulegnie pogorszeniu wraz z rozbudową autostrady A1, więc powstaną nowe obszary w których jedynym dopuszczalnym sposobem zainwestowania będą usługi i produkcja.

Stan krajobrazu na obszarze planu jest bardzo zróżnicowany. Tereny o charakterze typowo miejskim praktycznie nie istnieją. Natomiast dominuje zabudowa i zagospodarowanie jak na obszarach wiejskich z miejscowymi akcentami urbanistyki przemysłowej. Wskazane jest wprowadzenie rozwiązań planistycznych

ukierunkowanych na rewitalizację najbardziej newralgicznych rejonów. Należy również chronić tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed negatywnym wpływem obiektów produkcyjnych i usługowych.

Zapisy planu sankcjonują obecny sposób zagospodarowania i użytkowania, ale też wprowadzają nowe zagospodarowanie na teren dzisiaj biologicznie czynny (otwarte tereny rolnicze), jednak nawiązują one do już wprowadzonych form oraz widocznych w terenie tendencji.

Bez szczegółowych ustaleń planu, mogłoby dojść do stopniowego zainwestowania terenów na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, w sposób niezgodny z kierunkami zagospodarowania określonymi w studium. Nowe zagospodarowanie terenu (nowe inwestycje) mogłoby nie uwzględnić nakazów nałożonych w planie np. odnośnie zagospodarowywania ścieków, stosowania wysokosprawnych urządzeń grzewczych, postępowania z odpadami według wymagań gminnych czy ochrony akustycznej terenów mieszkaniowych.

Warto nadmienić, że wraz z realizacją autostrady A1 oraz węzła na styku z drogą krajową nr 1, a także przy rosnącej presji inwestycyjnej, atrakcyjność rolnicza analizowanego obszaru może się zmniejszać w kolejnych latach. Dlatego ustalenie spójnych i zrównoważonych zasad zagospodarowania na obecnym etapie przemian struktury funkcjonalno-przestrzennej jest niezwykle istotne.

Biorąc pod uwagę powyższe uważa się, że przyjęcie ustaleń planistycznych i wytycznych, w zakresie dalszego zagospodarowania i użytkowania analizowanego obszaru, z czytelnymi wskazaniem odnośnie sposobu jego zagospodarowania, przyczyni się do uporządkowania dostępnej przestrzeni, pozwoli na rozwój strefy ekonomicznej zgodnie z nowymi potrzebami, z wykorzystaniem istniejącej już infrastruktury i układu komunikacyjnego, przy jednoczesnym zachowaniu terenów przedstawiających wartości przyrodnicze.

Na obszarze objętym planem nie wystąpią znacząco negatywne oddziaływania na środowisko - biorąc pod uwagę wszystkie jego komponenty. Jedynie w niektórych wyszczególnionych dziedzinach środowiskowych można spodziewać się zwiększonej antropopresji. Rozwój zainwestowania przewidziany w ustaleniach odbywa się na zasadzie współistnienia terenów przemysłowych z infrastrukturą drogową wysokiej klasy, w zakresie bezpiecznym, zarówno dla środowiska naturalnego jak również antropogenicznego. Nowe zagospodarowanie bazuje częściowo na stanie istniejącym, na zasadzie przekształceń i kontynuacji zainwestowania.

Określenie skutków środowiskowych nastąpiło w oparciu o rzeczywiste przeznaczenie terenu, a także przeznaczenie, które może zostać zrealizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy w ciągu kolejnych kilku lat. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, określa się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Przyjęto również, że niektóre fragmenty terenów wolne od zabudowy, a przeznaczone w planie na cele budowlane, nie stanowią negatywnych skutków środowiskowych planu, jeżeli sąsiadują lub są ściśle otoczone przez nieruchomości zainwestowane, gdzie dalszy rozwój zabudowy jest możliwy i prawdopodobny w ciągu najbliższych kilku lat na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Z analizy minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wynika, że intensywną zabudowę o funkcji produkcyjno-usługowej projektuje się w najbliższym sąsiedztwie drogi krajowej nr 1 i węzła autostrady A1, na terenach o symbolu literowym UP i PU, na których wymaga się minimum 10%-20% powierzchni zieleni. Na wielu innych terenach przeznaczonych na cele produkcyjne, usługowe, w tym usługi wielko powierzchniowe minimalna powierzchnia biologicznie czynna wzrasta do 30% a nawet 40%. Jest to stosunkowo duży wskaźnik ponieważ na ogół dla funkcji tego typu ustala się w granicach 5% - 15%.

Analiza planu wykazała również, że wzięto pod uwagę istotne kwestie związane z ochroną przyrody i środowiska, tj.:

- zachowanie zieleni w obniżeniach terenu gdzie zachodzi okresowy spływ wód (tereny Z/WS)
- ustalenie terenów zieleni izolacyjnej (ZI, Z) pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a terenami mogącymi powodować uciążliwości dla mieszkańców.

Warto również zwrócić uwagę na tzw. bariery ekologiczne, wśród których najistotniejszymi są droga krajowa nr 1 i budowana autostrada A1. Bariery te w znacznie większym stopniu powstrzymują migrację roślin i zwierząt aniżeli np. tereny kolejowe czy mieszkaniowe. Wobec tego zasadnym jest zagospodarowanie obszarów w pobliżu węzła na funkcje z zakresu produkcji i usług.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się tzw. „znaczących” oddziaływań na środowisko. Wykazane skutki środowiskowe, jakkolwiek istotne, będą miały niewielką skalę oddziaływania lub ich proces będzie postępował umiarkowanie, w stosunkowo długim czasie. Bowiem zmiany przestrzenne zaproponowane w planie nie są na tyle radykalne, aby można było jednoznacznie przewidzieć jakiegokolwiek znaczące skutki w najbliższych kilku latach. Analiza, mimo wszystko uwzględnia zakres przewidywanych oddziaływań – również o umiarkowanym znaczeniu.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych przewiduje się nieznaczną kumulację oddziaływań na środowisko naturalne, w związku z realizacją nowych obiektów o funkcjach z zakresu

produkcji i usług w związku z realizacją autostrady A1 w rejonie węzła na drodze krajowej nr1. Nie będzie to jednak oddziaływanie o dużym znaczeniu. Plan przyjmuje jednak szereg rozwiązań minimalizujących to oddziaływanie, tj.: zielen izolacyjna, ograniczenie intensywności zabudowy, ograniczenie działalności mogących stanowić nadmierną uciążliwość.

Należy tu nadmienić, że wyżej opisane oddziaływanie skumulowane będzie miało również wydźwięk pozytywny, ponieważ zagospodarowanie sąsiedztwa węzła autostrady w postaci zieleni izolacyjnej oraz budynków produkcyjno-usługowych będzie stanowiło „strefę przejściową” i barierę akustyczną.

Plan zawiera rozwiązania rodzące umiarkowanie negatywne skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w pozytywnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących poza tymi, które już podjęto w postaci rozwiązań planistycznych projektu, nie jest konieczne w omawianym przypadku. Projekt w swych założeniach formułuje szereg ustaleń ograniczających, zapobiegających i minimalizujących rzeczywiste skutki polityki przestrzennej. Ustalenia projektu określają zasady realizacji dalszego zainwestowania w sposób ograniczający negatywny wpływ na elementy środowiska.

Projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi gminy. Ostateczna koncepcja zagospodarowania została wybrana jako najbardziej optymalna pod wieloma względami.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dyspozycje funkcjonalne terenów, nie przewidują obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe.

Projekt zawiera zasadnicze ustalenia w zakresie dopuszczalnych przeznaczeń, parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad ochrony środowiska oraz zamierzeń proekologicznych. W oparciu o dokonane analizy ocenia się, że nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej oraz nie stworzy zagrożenia dla zdrowia ludzi. Natomiast w ujęciu długofalowym należy się spodziewać pozytywnych efektów w przemianach struktury przestrzennej obszaru.

Przedmiotowy projekt wyraża, adekwatnie do skali i stopnia szczegółowości, ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które są wiążące dla władz miasta przy sporządzaniu planu oraz zostały, zgodnie z procedurą, zaopiniowane w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

17. Wykorzystane materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowa” – styczeń 2015;
- „Opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych oraz terenów zieleni” - Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice, 2014;
- „Opracowanie Ekofizjograficzne dla Miasta Częstochowy” – Katowice 2004;
- „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Dla Miasta Częstochowy Z Uwzględnieniem Lat 2010 – 2014 Z Perspektywą do Roku 2017”;
- „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+” z 29 sierpnia 2016 r.;
- „Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem Dla Miasta Częstochowy Na Lata 2013 – 2018” – Częstochowa 24 marca 2014 r.;
- „Stan Środowiska w Województwie Śląskim w 2013 roku” - Biblioteka Monitoringu Środowiska - Katowice 2014;
- „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50000” - Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1999;
- <http://www.katowice.pios.gov.pl>;
- <http://www.e.czestochowa.pl>;
- [http:// www.meteoblue.com](http://www.meteoblue.com).